

ਇਕ ਨੇਕ ਨਾਮ ਆਦਮੀ ਜੋ ਗੁਆਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ !

(10:24-48; 11:12-18)

ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਅਧਿਆਇ 10 ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਥਾਂ (ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮਨਬਦਲੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ¹), ਦੇ ਨਾਲ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੋ ਵਾਰ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਦੱਸ ਕੇ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ।²

ਸਭ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਨੇਕ ਨਾਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਹੈ! ਮਰਹੂਮ ਐਨ. ਬੀ. ਹਾਰਡਮੈਨ ਦਾ ਇਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੀ, ‘‘ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਸ਼ੋਮਜ਼ ਅਸ’’ ਭਾਵ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਸੀ। ਸੀ। ਬਰੂਸ ਵਾਈਟ ਨੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੀ ਪੰਜ ਖੂਬੀਆਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ: (1) ਉਹ ਇਕ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਚੇਲਾ ਸੀ। ‘ਉਹ ਧਰਮੀ ਲੋਕ’ ਸੀ ਅਤੇ ‘ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਭੋ ਕਰਨ ਵਾਲਾ’ ਸੀ। ਉਹ ਬੇਈਮਾਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਈਮਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਸੀ।³ (2) ਉਹ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਪਿਤਾ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕ ਸੱਚੇ ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਸਨ (ਯਹੋਸ਼ੁਆ 24: 15; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:4)। (3) ਉਹ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ‘ਬਹੁਤ ਦਾਨ ਦਿੰਦਾ’ ਸੀ।⁴ (4) ਉਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਸੀ। ‘ਉਹ ਨਿੱਤ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਸੀ।’ ਬਹੁਤਾ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ (5) ਉਹ ਸਤਿਕਾਰਤ ਰੋਮੀ ਸੀ। ਉਹ ‘ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕੌਮ ਵਿਚ ਨੇਕ ਨਾਮ’ ਸੀ।⁵ ਕਾਇਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਰੋਮੀ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਖੁਦਾ ਦਾ ਖ਼ੌਫ਼ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਹ ਅਪਵਾਦ ਸੀ।⁶ ਹੋਰ ਕਈ ਗੁਣ ਜੋੜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ (ਉਹ ਇਕ ਹਲੀਮ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਆਦਿ)। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਇਨਸਾਨ ਸੀ।

ਤਾਂ ਵੀ, ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਗੁਆਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੁਲਾਵੇ, ‘ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਸਾਰਾ ਘਰ ਬਚਾਏ ਜਾਓਗੇ’ (11: 14)। ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਦੀ ਬੇਹਤਰੀਨ

ਤਸਵੀਰ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦਮੀ ਐਨਾ ਨੇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨੇਕੀ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜ਼ਿੰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਭਗਤ ਆਦਮੀ ਵੀ ਪਾਪੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਭਾਵ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 3:23; 6:23)। ਖੁਦਾ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅੱਗੇ, ‘ਸਾਡੇ ਸਭ ਧਰਮ ਪਲੀਤ ਕੱਪੜੇ ਵਰਗੇ ਹਨ’ (ਯਸਾਯਾਹ 64:6)। ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਹੂ ਬਗੈਰ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9:22) ਭਾਵ; ਜਿਵੇਂ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਹੂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਹੈ।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਇਸ ਭਲੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੰਧਾਂ ਢਾਹੁਣਾ ਕਦੇ ਵੀ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਲਈ ਬਾਰ ਬਾਰ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਨਬਦਲੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਗੱਲ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮੋਅਜਜ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵੱਜੋਂ ਇਸ ਮਨਬਦਲੀ ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਇਦ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਮਕ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਮਨਬਦਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਰਤਾਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਗਲਤਫ਼ਹਿਮੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਕ ਭਲਾ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ (10:24-27)

ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ, ਯਾਂਪਾ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਦਸ ਆਦਮੀ ਭਾਵ ਪਤਰਸ, ਛੇ ਯਹੂਦੀ ਮਸੀਹੀ ਅਤੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹਰਕਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਤ ਕਿਤੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਹੀ ਕੱਟੀ; ਫਿਰ ‘ਅਗਲੇ ਭਲਕ ਉਹ ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ’ (10:24), ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਸੀ।

ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਸੱਦੇ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ‘ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਆਪਣੇ ਸਾਕਾਂ ਅਰ ਪਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਹ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ’ (10:24)। ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੇ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾ ਕੇ ਕਿ ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਵਕਤ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੱਦ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦ ਉਹਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਹਦੇ ਕਿਸੇ ਨੌਕਰ ਨੇ ਜੋ ਪਤਰਸ ਨਾਲ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅੱਗਿਓਂ ਦੀ ਨੱਸ ਕੇ,⁷ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕਦੋਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ? ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਪਰ ਉਹਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ, ਉਸ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਖ਼ਾਸੀਅਤ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।

ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਸੋਚ ਵਿਚ ਕਿ ਪਤਰਸ ਜੋ ਇਕ ਯਹੂਦੀ ਸੀ, ਉਹਦੇ ਘਰ ਆਵੇਗਾ, ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਇਸ ਰਸੂਲ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸਗੋਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਉਹਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਗੈਰ ਕੌਮ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਹ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸ਼ੁੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਆਇਤ 28; ਤੁਲਨਾ ਯੂਹੰਨਾ 18:28)। ਪਰ ਪਤਰਸ, ਸਾਹਮਣੀ ਡਿਓੜੀ ਵਿਚ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਦੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਨਿੱਕਲਣ ਨਾਲ ਮੁਤਅਸਬ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਕੰਧ ਢਹਿ ਗਈ ਸੀ।

ਪਤਰਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਵੜਨ ਤੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਭੱਜ ਕੇ ਰਸੂਲ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਗਿਆ ‘‘ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ’’ (ਆਇਤ 25)।⁹ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ’’ ‘‘ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਇਕ ਭਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜੀਵ ਦੇ ਲਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਲਈ।’’¹⁰ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੇ ਤਾਂ ਪਤਰਸ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਦੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਤਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਰੋਮੀ ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਇਕ ਯਹੂਦੀ ਅੱਗੇ ਭਾਵ ਜਿੱਤੇ ਹੋਏ ਦਾ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣਾ ਇਕ ਅਜਬ ਨਜ਼ਾਰਾ ਸੀ।¹¹ ਇਸ ਵਕਤ ਕੰਧਾਂ ਹਿੱਲਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਸਨ!

ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਜੋ ਵੀ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਪਤਰਸ ਨੇ ਗਲਤ ਅਸਰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਸੀ।¹² ਸਿਜਦਾ ਸਿਰਫ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 4: 10; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 8: 4, 6।) ਪਤਰਸ ਨੇ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ‘‘ਉਸ ਨੂੰ ਉਠਾ ਕੇ ਆਖਿਆ, ਉੱਠ ਖਲੋ, ਮੈਂ ਆਪ ਭੀ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਹਾਂ’’ (ਆਇਤ 26)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਪਤਰਸ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੁਕਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਅੰਗੂਠੀ ਵਾਲੀ ਉਂਗਲੀ ਚੁੰਮਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿੰਨਾ ਫਰਕ ਹੈ।¹³ ਇਕ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਜੋੜਿਆ ਹੈ:

ਇਕ ਵਾਰ ‘‘ਹੋਲੀ ਫਾਦਰ’’ (ਜੋ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ) ਨਾਲ ਮੈਂਡਿਸ [ਟੈਨਿਸੀ] ਦੇ ਹਾਰਡਿੰਗ ਗੈਜ਼ਟ ਸਕੂਲ ਆਫ ਰਲਿਜਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡੀਨ, ਭਾਈ ਡਬਲਯੂ. ਬੀ. ਵੈਸਟ ਦੇ ਸਰੋਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੋਪ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਵੜਨ ਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਝੁਕ ਗਿਆ। ਉਹ ਵੀ ਝੁਕਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹਨੂੰ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੂੰ ਕਹੀ ਪਤਰਸ ਦੀ ਗੱਲ ਯਾਦ ਆ ਗਈ। ਬਦਤਮੀਜ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਛਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਸਿੱਧਾ ਖੜਾ ਰਿਹਾ।¹⁴

ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੇ ਘਰ ਘੁੰਮਦਿਆਂ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ (ਆਇਤ 27)। ਉਸ ਕਮਰੇ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਰਸੂਲ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈਰਾਨ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਉਹਨੇ ਉੱਥੇ ‘‘ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਵੇਖੇ’’ (ਆਇਤ 27)। ਜੋ ਕੁਝ ਪਤਰਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਕ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਹੈ:

ਉਹਨੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸੰਗਮਰਮਰ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਫਰਸ਼, ਰੋਮੀ ਮੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸੱਜੇ ਹੋਏ, ਰੋਸ਼ਮੀ ਪੜਦੇ ਲਮਕੇ ਹੋਏ ਵੇਖੇ। ਉਹਨੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਮੀ ਲਿਬਾਸ ਅਤੇ ਚੋਗੇ ਪਾਈ, ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਰਦੀਆਂ ਵਿਚ, ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਝਾਕਦੇ ਵੇਖਿਆ ...।¹⁵

ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚ, ਪਤਰਸ ਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਝੁੰਡ ਵਿਚ ਘਿਰਿਆ ਇਕ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਛੱਤ ਹੇਠ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੀ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪਤਰਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਮਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬੀਤਿਆ ਸੀ!

ਇਕ ਭਲਾ ਮਨੁੱਖ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਦਾ ਹੈ (10:28-43)

ਰਸੂਲ ਨੇ ਉੱਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।¹⁶ ‘‘ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਜੋ ਯਹੂਦੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਰਾਈ ਕੌਮ ਵਾਲੇ¹⁷ ਨਾਲ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਰੱਖਣਾ ਯਾ ਉਹ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣਾ ਮਨ੍ਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਭਈ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਸ਼ੁੱਧ ਯਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਾ ਕਰਾਂ’’ (ਆਇਤ 28)। ਅਵਾਜ਼ ਦੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਸਮੇਂ ਕਿ ‘‘ਜੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੇ ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਤਾ ਉਹਨੂੰ ਤੂੰ ਅਸ਼ੁੱਧ ਨਾ ਕਹਿ’’ (10: 15) ਵਿਸ਼ਾ ਖਾਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਪਤਰਸ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ: ‘‘ਭਈ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਸ਼ੁਧ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਾ ਕਰਾਂ।’’

ਪਤਰਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ, ‘‘ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਜਾਂ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਨਾ ਕਹਿ ਕੇ¹⁸ ਚਲਿਆ ਆਇਆ’’ (ਆਇਤ 29)। ਪਤਰਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਅਸ਼ੁੱਧ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਖਾਣ ਉੱਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਹਰਕਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਤੇ ਦਰਸ਼ਣ ਦੀ ਤਿਹਰੀ ਖੁਰਾਕ ਸਣੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉਹਨੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ‘‘ਸੋ ਮੈਂ ਇਹ ਪੁੱਛਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਤੁਸਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਾਹਦੇ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ?’’ (ਆਇਤ 29)।

ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ। ਉਹਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਚਾਰ ਦਿਨ ਹੋਏ⁹ ਮੈਂ ਇਸੇ ਵੇਲੇ ਤੀਕੁਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਤੀਜੇ ਪਹਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਅਤੇ ਵੇਖੋ, ਇਕ ਪੁਰਖ ਭੜਕੀਲੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨੀ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜਾ ਸੀ’’ (ਆਇਤ 30)। ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੇ ਉਸ ਸਵਰਗੀ ਦੂਤ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ, ‘‘ਉਪਰੰਤ ਮੈਂ ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਮਨੁੱਖ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਘੱਲੇ ਅਤੇ ਤੈਂ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇੱਥੇ ਆਇਆ। ਸੋ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸੱਭੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ ਭਈ ਜੋ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਣੀਏ’’ (ਆਇਤ 33)। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਗੈਰ ਕੌਮ ਹੀ ਸਨ, ਪਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦਾ ਸੱਚ ਹੋਇਆ ਖ਼ਾਬ ਸਨ। ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਇਹ ਲੋਕ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਆਦਤ ਜਾਂ ਮਿਲਣ-ਜੁਲਣ ਜਾਂ ਮਨ ਪਰਚਾਵੇ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਆਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਖੁਦਾ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ!

ਪਤਰਸ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕਿਆ। ‘‘ਤਦ ਪਤਰਸ ਨੇ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ²⁰ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਸੱਚ ਸੱਚ ਜਾਣ ਲਿਆ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸਗੋਂ ਹਰੇਕ ਕੌਮ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਕੋਈ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਉਹ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ’’ (ਆਇਤਾਂ 34, 35)। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ’’ ‘‘ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਕਬੂਲ ਕਰਨ’’ ਨਾਲ ‘‘ਚਿਹਰੇ’’ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮੇਲ ਹੈ। ਇਹਦਾ ਮੂਲ ਵਿਚ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ‘‘ਚਿਹਰੇ’’ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਕਬੂਲ ਕਰਨ (ਜਾਂ ਠੁਕਰਾਉਣ) ਭਾਵ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਖਾਈ

ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਣ ਹੈ।²¹ ਖੁਦਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਿਆਂ ਵਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕੌਮੀਅਤ, ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸਥਿਰਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।²² ਸਗੋਂ ਉਹ ਹਰ ਆਦਮੀ ਦੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ! “ਹਰੇਕ ਕੌਮ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਕੋਈ [ਆਦਮੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਔਰਤ] ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ,²³ ਉਹ [ਯਹੂਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗੈਰ ਕੌਮ] ਉਹਨੂੰ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ।”²⁴

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਆਇਤਾਂ ਐਨੀ ਵਾਰ ਸੁਣੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਚਰਜ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਪਤਰਸ ਲਈ ਓਨਾ ਹੀ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਜਿੰਨਾ ਸੌਲਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਣ! ਖੁਦਾ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਹਾਂ!

ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਣੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਇਹ ਦੂਜਾ ਕਦਮ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਫੇਰ ‘ਸਵਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕੁੰਜੀਆਂ’ (ਮੱਤੀ 16: 19) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸੀ। 36 ਤੋਂ 43 ਆਇਤਾਂ ਪਤਰਸ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ²⁵ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ:²⁶

ਜਿਹੜਾ ਵਚਨ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵੰਸ ਦੇ ਕੋਲ ਘੱਲਿਆ²⁷ ਜਦ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਤੋਂ²⁸ ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ²⁹ ਸੁਲਾਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਸੁਣਾਈ। ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਜਾਣਦੇ ਹੋ³⁰ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਜਿਹ ਦਾ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ³¹ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿਚ³² ਫੈਲ ਗਈ। ਅਰਥਾਤ ਯਿਸੂ ਨਾਸਰੀ ਭਈ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੇ ਕਿਸ ਬਿਧ ਨਾਲ ਉਹ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ³³ ਨਾਲ ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਹ ਭਲਾ ਕਰਦਾ³⁴ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਕਾਬੂ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ³⁵ ਚੰਗਾ ਕਰਦਾ ਫਿਰਿਆ³⁶ ਕਿਉਂ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।³⁷ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ³⁸ ਗਵਾਹ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ ਅਤੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਕੀਤੇ (ਆਇਤਾਂ 36-39)।

ਫਿਰ ਪਤਰਸ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਸਾਰ ਦੱਸਣ ਲੱਗਾ:

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਲਮਕਾ ਕੇ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ।³⁹ ਉਹਨੂੰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਜਿਵਾਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ।⁴⁰ ਸਭਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਅੰਗਿਓਂ ਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਨ⁴¹ ਅਰਥਾਤ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਹਦੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਖਾਧਾ ਪੀਤਾ⁴² (ਆਇਤਾਂ 39-41)।

ਪਤਰਸ ਆਪਣੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮੇਟਣ ਲੱਗਾ:

ਅਤੇ ਉਹਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਭਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੋ⁴³ ਅਤੇ ਸਾਖੀ ਦਿਉ ਜੋ ਇਹ ਉਹੋ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਭਈ

ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮੋਇਆਂ ਦਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ।⁴⁴ ਉਹਦੇ ਉੱਤੇ ਸਭ ਨਬੀ ਸਾਖੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ⁴⁵ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਉਹਦੇ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰੇ ਸੋ ਉਹਦੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ⁴⁶ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਪਾਵੇਗਾ (ਆਇਤਾਂ 42, 43)।

ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰਨ (ਤੁਲਨਾ 2:38; 10:48) ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ (ਤੁਲਨਾ 2:40) ਵਾਲਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈ ਗਈ। ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਹੀ ਰੁਕਾਵਟ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਦ ਉਹਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਖੀ ਪਾਪੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪੁਕਾਰ ਉੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ‘‘ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰੀਏ?’’ (2:37)। ਲੰਗੜੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ ਉਹਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (4:1-3)। ਇਸ ਵਾਰ ਉਹਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਕ ਭਲੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਤਮਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (10:44-46; 11:15-17)

ਯਹੂਦੀ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮਨਾਉਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚਮਤਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਫੇਰ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ:

ਪਤਰਸ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵਚਨ ਦੇ ਸਭਨਾਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਿਆ। ਅਰ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਜਿੰਨੇ ਪਤਰਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਸਨ ਸਭ ਦੰਗ ਹੋ ਗਏ⁴⁷ ਜੋ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਦਾਤ ਵਹਾਈ ਗਈ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਦੇ ਸੁਣਿਆ⁴⁸ (10:44-46)।

‘‘ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਦਾਤ’’ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਦਾਨ ਜਾਂ ਦਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ, ਕਿਸੇ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 2:38 ਵਿਚ ਇਹਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਲਈ ਹੋਈ ਹੈ।⁴⁹ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਖ਼ਾਸ ਦਾਨ ਲਈ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹਦਾ ਪਤਾ ਅਧਿਆਇ 11 ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੋਇਆ:

ਅਤੇ ਜਾਂ ਮੈਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਉੱਤਰਿਆ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਿਆ ਸੀ। ਤਦ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਚਨ ਚੇਤੇ ਆਇਆ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ⁵⁰ ਭਈ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ

ਜਦ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਦਾਤ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੀ ਸਾਨੂੰ ਭੀ ਜਦ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ
ਜਿਸੂ ਮਸੀਹ ਉੱਤੇ ਨਿਰਚਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਫੇਰ ਮੈਂ ਕੌਣ ਸਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੂੰ ਰੋਕ
ਸਕਦਾ? (11:15-17)

ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ 'ਸਾਡੇ' ਰਸੂਲਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਸੀ ਕਿ 'ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ' (1:2-5)। ਪਤਰਸ
ਨੇ 'ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਅਤੇ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ (ਤੁਲਨਾ 11:15; 15:8) ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਅਤੇ
ਮੂਲ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ' (ਆਇਤ 47)।⁵¹ ਪਤਰਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ 'ਉਹੀ ਦਾਨ' ਮਿਲਿਆ ਸੀ (ਉੱਥੇ 'ਦਾਤ' ਸ਼ਬਦ
ਮਿਲਦਾ ਹੈ) ਜੋ ਉਹਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਭਾਵ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ
ਬਪਤਿਸਮਾ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਬੋਲੀਆਂ' ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ
ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਕਥਿਤ 'ਮਸਤ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣਾ'
ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਸਨ,⁵² ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ
'ਉਹੀ ਦਾਨ'⁵³ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜੋ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ
ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ (2:4, 6, 8)।⁵⁴ ਇਹ ਬਾਹਰੀ
ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਣ ਯਹੂਦੀ ਗਵਾਹਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵੇਖ ਅਤੇ ਜਾਣ ਲੈਣ ਕਿ ਗੈਰ
ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

'ਪਹਿਲਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10 ਅਧਿਆਇ ਦੀ
ਘਟਨਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੁਝ ਦਿਨ, ਹਫ਼ਤੇ ਜਾਂ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ
ਬਪਤਿਸਮੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਕਈ ਸਾਲ
ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਇਕ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਪਿਆ:

ਪਤਰਸ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਬਦਲਣ ਦਾ
ਅਨੁਭਵ ਵੀ ਅਰੰਭ ਵਿਚ, ਭਾਵ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੀ, ਪਵਿੱਤਰ
ਆਤਮਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸੀ।⁵⁵

ਇਹ ਰੋਚਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ
ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਲੱਭਦੇ ਲੱਭਦੇ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਪਹਿਲੇ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ
ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਪਿਆ! ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਆਤਮਾ ਦੇ (ਨਾਟਕੀ)
ਬਪਤਿਸਮੇ' (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 11:16) ਨਾਲ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲਣਾ, ਮੁਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ
ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।⁵⁶

ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੀਆਂ
ਦੋਵੇਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2 ਅਤੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ
ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

ਖੁਦਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਆਤਮਾ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਉੱਤੇ ਕਿਉਂ ਵਹਾਇਆ? ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਵਾਸਤੇ ਸੀ।⁵⁷ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ। ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਨਾਲ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਰਸੂਲਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ; ਇਸ ਨਾਲ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਜੇ ਇਹ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਧੇ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤੁਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਵਚਨ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਆਤਮਾ ਦੇ ਵਹਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ (11:14)।

ਹੋਰ ਵੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਚਾਏ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਤਾਬਕ, ਜਿਵੇਂ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਬਚਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਬਚਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਆਤਮਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।⁵⁸ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਬਪਤਿਸਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਤਮਾ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਕਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮਾ ਕਦੋਂ ਆਇਆ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 11 ਵਿਚ, ਪਤਰਸ ਨੇ ‘ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਜਿਵੇਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਿਵੇਂ’ (11:4)⁵⁹ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਜਾਂ ਮੈਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਉੱਤਰਿਆ’ (11:15)। ਦ ਨਿਊ ਸੈਂਚੂਰੀ ਵਰਜਨ ਵਿਚ, ‘ਜਦ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਿਆ’ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮਾ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਤੇ ਪਤਰਸ ਦੇ ਇਸ ਵਚਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਿਆ⁶⁰ ਜੇ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਬਪਤਿਸਮਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।⁶¹

ਇਸ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਇਕ ਚਮਤਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਭੇਜਣਾ ਸੀ ਜੇ ਬਚਾਏ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਤਰਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਨਾ ਬਚਾਏ ਹੋਏ ਆਦਮੀ ਕੋਲ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਣਾ ਸੀ। ਜੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਪਤਿਸਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਕੋਲ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹਦੇ ਵਿਚ ਖ਼ਾਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਮਕਸਦ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ

ਯਹੂਦੀ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਦੇ ਮਕਸਦ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਕੁਰਸੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਕਿ ਉਹਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਝੱਟ ਉਹਦੇ ਮਕਸਦ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗ ਗਿਆ)। ਤਿੰਨ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ (10:47, 48; 11:17; 15:8, 9) ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਕਿ ਖੁਦਾ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਲੀਸੀਆ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਲਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਦਾ ਮਕਸਦ ਉਹੀ ਸੀ।

ਕਈਆਂ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10 ਅਧਿਆਇ ਨੂੰ ‘ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦਾ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ’ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪਹਿਲੇ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਵਿਚ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਯੋਏਲ ਨਬੀ ਦੀ ਗੱਲ ਦੁਹਰਾਈ ਸੀ ਕਿ ਆਤਮਾ ‘ਸਾਰੇ ਸਰੀਰਾਂ’ (2:17) ਉੱਤੇ ਵਹਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਜੇ ਤਕ, ਸਿਰਫ ਯਹੂਦੀਆਂ (ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦਾ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਭਾਗ) ਨੂੰ ਹੀ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।⁶² ਹੁਣ, ਆਤਮਾ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਵਹਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ! ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ‘ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ’! ਭਲਾ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਸਮੇਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਚਰਜ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅੱਜ ਹਰ ਮਨਬਦਲੀ ਸਮੇਂ ਹੋਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ? ਨਹੀਂ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਓ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਪਤਰਸ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਦੱਸਣ ਲਈ, ਖੁਦਾ ਨੇ ਪਤਰਸ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਭੇਜਿਆ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10:45 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੇ ਯਹੂਦੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਪਤਾ ਲਗਦੀ ਹੈ: ‘ਅਰ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਜਿੰਨੇ ਪਤਰਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਸਨ ਸਭ ਦੰਗ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਦਾਤ ਵਹਾਈ ਗਈ।’ 11:16, 17 ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਕਤ ਪਤਰਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ‘ਤਦ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਚਨ ਚੇਤੇ ਆਇਆ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਭਈ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਜਦ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਦਾਤ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੀ ਸਾਨੂੰ ਭੀ ਜਦ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੈਂ ਕੌਣ ਸਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ?’

ਇਕ ਭਲਾ ਮਨੁੱਖ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (10:47, 48)

ਪਤਰਸ ਨੇ ਛੇ ਯਹੂਦੀ ਮਸੀਹੀਆਂ ਵੱਲ ਜੋ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲਣ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਹੱਕੇ ਬੱਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ ਮੁੜ ਕੇ, ਪੁੱਛਿਆ, ‘ਕੀ ਕੋਈ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਵਾਂਗੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਬਪਤਿਸਮਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ?’ (10:47)। ਪਤਰਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਇਕ ਬੜੇ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤੁਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਉਸ ਘਟਨਾ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਦਿਆਂ ਪਤਰਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣਾ ਸੀ (11: 14); ਹੁਣ ਉਹਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ: ‘‘ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ⁶³ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ’’ (10:48)। ਪਤਰਸ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ‘‘ਉਹਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ’’ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਮਿਲੇਗੀ (10:43)। ਹੁਣ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ‘‘ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ’’ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ? ਕਈ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ (1) ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਚਾਏ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ (2) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਇਕ ਭਾਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਪਤਿਸਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਬਚਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੇਹ ਹੈ;⁶⁴ ਬਪਤਿਸਮਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਇੱਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਹੈ, ਦੋ ਨਹੀਂ।

ਪਤਰਸ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਕਿ ‘‘ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ’’ (10:34), ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਉੱਤੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਕਰਕੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ: (1) ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਲਈ, (2) ਦਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ (3) ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਮਿਲਾਏ ਜਾਣ ਲਈ (2:38, 41, 47)।⁶⁵

ਜੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਲੋੜ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦੇ ਫ਼ੌਰਨ ਬਾਅਦ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਾ ਜਾਂਦਾ (ਆਇਤ 43), ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦੇਣਾ ਸੀ (ਆਇਤ 48)। ਇਹ ਵਿਰਤਾਂਤ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ: ‘‘ਜਿਹੜਾ ਨਿਹਚਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਵੇ ਉਹ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ’’ (ਮਰਕੁਸ 16: 16)। ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਗਲਾਤੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤਰੀ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ: ‘‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸੱਭੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨਿਆਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਪਹਿਨ ਲਿਆ। ਨਾ ਯਹੂਦੀ ਨਾ ਯੂਨਾਨੀ, ... ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸੱਭੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੋ’’ (ਗਲਾਤੀਆਂ 3:26-28)।

ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਦੇ ਉਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਪਤਿਸਮਿਆਂ

ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਬਪਤਿਸਮੇ ਹੋਏ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਇਕ ਜੋਸ਼ ਭਰਿਆ ਮੌਕਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਤਰਸ ਦੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਲਾਇਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ ਸੀ! ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਨੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ; ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਇਹ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ!⁶⁶

ਕਹਾਣੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ: ‘ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਕੀਤੀ ਭਈ ਉਹ ਕੁਝ ਦਿਨ ਉੱਥੇ ਰਹੇ’ (10:48)। ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮਸੀਹੀ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਹੋਣ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਤਰਸ ਖੁਸ਼ ਸੀ।⁶⁷ ਭਲਾ ਯਿਸੂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਸਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਸਿਖਾਈਆਂ ਜਾਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 28: 19, 20)? ਪਰ ਹੋਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉੱਥੇ ਠਹਿਰਣ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਾਰਣ ਵੀ ਸਨ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤਕ ਉਹ ਉਸ ਘਰ ਵਿਚ ਠਹਿਰਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਉਹਨੇ ਉਸ ਸਭ ਕੁਝ ਖਾਧਾ ਵੀ ਜੋ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਖਾਂਦੇ ਹਨ! (ਵੇਖੋ 11:3)। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਸੂਰ ਦੇ ਮਾਸ ਦਾ ਸੈਂਡਵਿਚ ਖਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ! ਜੇ ਉਹਨੇ ਖਾਧਾ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਉਹਨੇ ਪਹਿਲੀ ਬੁਰਕੀ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਸਾਹ ਰੋਕ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ! ਆਖਰ, ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਜੋ ਡਿੱਗ ਰਹੀਆਂ ਸਨ!⁶⁸

ਸਾਰ

ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਮਨਬਦਲੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੋਅਜਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਨਾ ਗੁਆਚ ਜਾਓ। ਮਨਬਦਲੀ ਦੀ ਹਰ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਸੰਯੋਗ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲਾਂ ਹਨ! ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲਾਂ ਮਨਬਦਲੀ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਹਨ, ਜੋ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਸੰਯੋਗ ਹਰ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲਾਂ ਉਹੀ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।⁶⁹ ‘‘ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ’’; ਉਸ ਨੇ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਨਾ ਰੱਖਿਆ’’ (10:34; 15:9)। ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਦੋਸਤ ਉਵੇਂ ਹੀ ਬਚਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਕੇ (10:43; 15:11),⁷⁰ ਤੌਬਾ ਕਰਨਾ (11:18) ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ (10:48) ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਉਹ ਬਚਾਏ ਗਏ (15:11) ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ!

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਤਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੁਣੇ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ?

ਵਿਜ਼ੁਅਲ-ਏਡ ਨੋਟਸ

ਪਾਠ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ, ਤੁਸੀਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਬੋਰਡ ਉੱਤੇ ਇਹ ਅਸਾਨ ਜਿਹੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ:

ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ?
ਆਪਣੇ ਚੰਗੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ? ਨਹੀਂ।
ਮੌਅਜਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਣ ਨਾਲ? ਨਹੀਂ।
ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਨਾਲ? ਹਾਂ।
ਵਚਨ ਸੁਣਨਾ (11:14)
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ (10:43)
ਤੌਬਾ ਕਰਨਾ (11:18)
ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣਾ (10:48)
ਭਲਾ ਉਹ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਹਾਂ! (15:11)

ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਦੇ, 'ਆਈ ਵਾਂਟ ਯੂ' ਕਹਿੰਦਾ ਅੰਕਲ ਸੈਮ ਵਾਲਾ ਪੋਸਟਰ ਪਾਠ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾ ਕੇ ਸਮਝਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਭਰਤੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪੋਸਟਰ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂ ਇਹਦੇ ਵਰਗਾ ਪੋਸਟਰ ਨਾ ਮਿਲੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇਸਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸਰਮਨ ਨੋਟਸ

ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਚੰਗਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਚੰਗੇ ਬੁਲਾਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਅਹਿਮ ਹਨ। 'ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਸਰੋਤ' ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਆਇ 10 ਦੀ 33 ਆਇਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: (1) 'ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸੱਭੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ।' ਸਾਡੀ ਬੜੀ ਖ਼ਾਹਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮੰਡਲੀ ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਢੁਕਦੀ ਹੋਵੇ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10:25)! ਸਾਡੀ ਬੜੀ ਖ਼ਾਹਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸੱਦਾ ਦੇਵੇ! (2) 'ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਦੇ ਅੱਗੇ।' ਸਭ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ (ਤੁਲਨਾ ਮੱਤੀ 18:20; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:4)। ਸਾਡਾ ਮਕਸਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ! (3) 'ਭਈ ਜੋ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।' ਵਧੀਆ ਸੰਦੇਸ਼ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਹੈ ਜਿਹਦਾ ਖੁਦਾ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੁਕਮ! (4) 'ਸੁਣੀਏ।' ਜਦ

ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਾਂ ਮਿਲਣ ਮਿਲਾਉਣ ਦਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੁਣਨ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਲਈ ਚੰਗੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਪਹਿਲੂਆਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਤਰਸ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੋਰ ਪਾਠ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂ ਕਾਫ਼ੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਦਾ ਹੈ (1 ਅਧਿਆਇ, 47 ਆਇਤ)। ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਦਾ ਪੂਰੇ ਇਕ ਅਧਿਆਇ (48 ਆਇਤ) ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਅਗਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ (18 ਆਇਤ) ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੌਲੁਸ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਅਧਿਆਇ 9 ਵਿਚ 19 ਅਇਤਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ 22 ਅਤੇ 26 ਵਿਚ ਦੱਸਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੁੱਲ ਜੋੜ ਸਿਰਫ਼ 38 ਆਇਤਾਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ²ਅਸਲ 'ਚ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੂੰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਦਰਸ਼ਣ)। ਸੌਲੁਸ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਫੇਰ ਤੋਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਕਈ ਅਧਿਆਇਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ। ³ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੋਣਾ ਰੋਮੀ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਪਰ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕ੍ਰਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ⁴ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਬੇਸ਼ਕ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ (ਆਇਤ 22), ਪਰ ਉਹ ਲੋੜਵੰਦ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ⁵ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਲੂਕਾ 7:2-5 ਵਾਲੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨਾਲ ਕਰੋ। ⁶ਯਹੂਦੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, 'ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਐਨਾ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੁੰਨਤ ਕਰਵਾ ਲਵੇ।' ⁷ਐਕਸਪੈਂਡਡ ਵੈਸਟਰਨ ਟੈਕਸਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਨੇ ਭੱਜ ਕੇ ਅੱਗੇ ਆਣ ਕੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ (ਪਤਰਸ) ਆ ਗਿਆ ਹੈ।' ⁸ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੇ ਯੱਧਾ ਵਿਚ ਹਰਕਾਰੇ ਭੇਜਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਫੌਰਨ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਅਤੇ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਸੱਦ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ⁹NIV ਵਿਚ 'ਸ਼ ਰਧਾ ਨਾਲ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਗਿਆ' ਹੈ। ¹⁰ASV ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। 10:25 ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਇਆ ਸ਼ਬਦ 'ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ' ਉਸੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:33 ਦਾ 'ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦਾ ਮਾਨ' ਸ਼ਬਦ।

¹¹ਸੂਬੇਦਾਰ ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਵਿਚ ਸੀ। ¹²ਪਤਰਸ ਨੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੇ ਝੁਕਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, 'ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਖੁਦਾ ਦਾ ਇਕ ਭੇਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਹਾਂ।' ਪਤਰਸ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ! ¹³ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 19:10; 22:8, 9. ਮੈਂ ਰੋਮ ਵਿਚ ਗਿਆ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਮੈਂ ਧਾਤ ਤੋਂ ਬਣੀ ਪਤਰਸ ਦੀ ਇਕ ਮੂਰਤੀ ਵੇਖੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪੈਰ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਚੁੰਮ ਚੁੰਮ ਕੇ ਘਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਤਾਂ ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਕੰਬ ਜਾਂਦਾ! ਇਹ ਗੱਲ ਖੁਦਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਸ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਤਰੀਫ਼ਾਂ ਦੇ ਪੁਲ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕ ਸਿਰਫ਼ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਹੈ। ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ 'ਰੁਤਬਾ' (ਰਸੂਲ ਦਾ ਕੰਮ) ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ¹⁴ਜਿਮੀ ਐਲਨ, *ਦ ਨੀਡ ਫ਼ਾਰ ਰਿਵਾਈਵਲ* (ਸਰਸੀ, ਆਰਕੈਂਸਾ: ਲੇਖਕ ਦੁਆਰਾ, 1973), 136-37. ¹⁵ਬਰਨਾਰਡ ਆਰ. ਯੰਗਮੈਨ, *ਸਪ੍ਰਿੰਡਿੰਗ ਦ ਗਾਸਪਲ* (ਲੰਦਨ: ਹਲਟਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲਸ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨਜ਼, 1956), 38. ¹⁶ਆਇਤ 28 ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੇ ਯਹੂਦੀ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਫ਼ਾਇਦੇ ਲਈ ਕਹੇ ਗਏ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਆਏ ਸਨ। ਜੇ ਸਾਰੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਵਾਂਗ 'ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਦਾ ਭੈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ' ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨ ਭਵਨਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਣਗੇ।

¹⁷ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਪਰਾਈ ਕੌਮ ਵਾਲਾ’’ ਸਪਤਤੀ ਅਨੁਵਾਦ (ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਯੂਨਾਨੀ ਅਨੁਵਾਦ) ਵਿਚ ਗੈਰ ਸੁੰਨਤੀ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਹਾਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਅਤੇ ਪਤਰਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਮੁਤਅਸਬ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।¹⁸ਪਤਰਸ ‘‘ਬਿਨਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ’’ ਚੱਲ ਪਿਆ।¹⁹ਯਹੂਦੀ ਗਣਨਾ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਕ ਭਾਗ ਪੂਰੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਉਹ ਦਿਨ ਸੀ ਜਦ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਉਹ ਦਿਨ ਸੀ ਜਦ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਣ ਮਿਲਿਆ। ਤੀਜਾ ਦਿਨ ਉਹ ਸੀ ਜਦ ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤਾ। ਚੌਥਾ ਦਿਨ ਉਹ ਸੀ ਜਦ ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ।²⁰ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ, ‘‘ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ’’ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਅਜੀਬ ਲਗਦਾ ਹੈ। (ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਸੀ?) ਪਰ, ‘‘ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ’’ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਬੋਲਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਇਕ ਮੁਢਲਾ ਕਦਮ ਸੀ।

²¹ਮੌਜੂਦਾ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ‘‘ਮੂੰਹ ਵੇਖਣਾ’’ ਵਿਚ 10:34 ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹਨ।²²1 ਪਤਰਸ 1: 17. ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 2: 1-13)।²³ਵੇਖੋ ਆਮੋਸ 9:7 ਅਤੇ ਮੀਕਾ 6:8. ²⁴‘‘ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ’’ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਮੌਜੂਦ ਹੈ’’ ਹੈ।²⁵ਲੂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਗਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ, ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਇਕ ਮਿਨਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਕਤ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਫੇਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਏ ਲੂਕਾ ਦੇ ਸੰਪਾਦਨ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ 36 ਤੋਂ 38 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਅਰਾਮੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੂਕਾ ਨੇ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦ ਨਹੀਂ ਘੜਿਆ। ਇਹ ਉਸ ਸਭ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ‘ਚ ਪਤਰਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ।²⁶ਇਕ ਗੈਰ ਸ਼ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਕਾਈ ਤੇ ਦਿੱਤਾ।²⁷ਇਹ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ‘‘ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵੰਸ਼’’ (ਯਹੂਦੀਆਂ) ਕੋਲ ਘੱਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।²⁸ਤੁਲਨਾ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2: 17. ²⁹ਇਸ ਵਿਚ ਗੈਰ ਕੌਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।³⁰ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਸਰੀਆ ਨੂੰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਹਰਕਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਪਤਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਹਨੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗਿਆਨ ਹੈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ (1) ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਸੱਤਰ ਮੀਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, (2) ਯਿਸੂ ਕਾਫ਼ੀ ਘੁੰਮਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ (3) ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਫ਼ਿਲਿਪਸ ਨੇ ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੀ ਕੁਝ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਪਤਰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੱਸਣਾ ਸੀ।

³¹ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੂੰ ਪਤਰਸ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਰਕੁਸ ਦੀ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ (ਜੋ ਕਿ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਰਕੁਸ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪਤਰਸ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਯੂਹਨਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ [ਜੋ ਕਿ ਮਰਕੁਸ ਕਰਦਾ ਹੈ])। ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਰਕੁਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦਰਸ਼ਣਾਂ ਜਾਂ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਖਾਧਾ ਅਤੇ ਪੀਤਾ-ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10 ਅਧਿਆਇ ਵਾਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ।³²‘‘ਯਹੂਦੀਆਂ’’ ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਫਲਸਤੀਨ ਆਉਂਦਾ ਸੀ।³³ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਯੂਹਨਾ ਕੋਲੋਂ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਮਸੌਂ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਮਸਹ ਕੀਤਾ (ਲੂਕਾ 3:21, 22; 4: 18, 19)। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕਿ ‘‘ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਮਸਹ ਕੀਤਾ’’ ਇਹ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਮਸੀਹ ਬਣਾਇਆ।’’³⁴ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ (ਮਰਕੁਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਾਂਗ) ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਿ ਉਹਨੇ ਕੀ ਸਿਖਾਇਆ। ਜਿੰਨੀ ਅਹਿਮ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ, ਓਨਾ ਹੀ ਅਹਿਮ ਉਹ ਕੰਮ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨੇ ਕੀਤਾ (ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਉਹਦੀ ਮੌਤ) ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਮਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਉਹਨੇ ਸਿਖਾਇਆ। ਜੇ ਕੁਝ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਖ਼ੁਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਰ ਸਿਰਫ਼ ਯਿਸੂ ਹੀ ਸਕਦਾ ਸੀ! ³⁵ਵਚਨ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਕੁਝ ਖ਼ਾਸ ਸਰੀਰਕ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਤੁਲਨਾ ਲੂਕਾ 13: 16; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12: 7; ਅੱਯੂਬ ਦੀ ਕਿਤਾਬ)। ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਰ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਸ਼ੈਤਾਨ ਹੀ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 119:67, 7)। ‘‘ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਕਾਬੂ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ ਚੰਗਾ ਕਰਦਾ ਫਿਰਿਆ’’ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਚੰਗਾਈ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਗਿਰਫ਼ਤ ਵਿਚ ਸਨ।³⁶ਯਿਸੂ ਨੇ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਬੀਮਾਰ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸੋ ‘‘ਸਭਨਾਂ’’ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਸਭ ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਹਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ' ਜਾਂ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਬੀਮਾਰ ਸਨ।' ³⁷ਯੂਹੰਨਾ 3:2. ³⁸ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, 'ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚੀਆਂ ਹਨ।' ³⁹ਮੂਲ ਵਿਚ ਲਿਖਤ ਵਿਚ 'ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ' ਹੈ (ਵੇਖੋ ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 21:22, 23)। ⁴⁰'ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ' ਵਚਨ ਦਾ ਸ਼ਬਦੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੀ ਜੀ ਉੱਤੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਖੁਦਾ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵੇਖ ਸਕਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਨਾ ਕਰਦਾ।

⁴¹ਕਈਆਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ, ਇਹ ਤੱਥ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜੀ ਉੱਠਿਆ। ਪਰ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ 'ਚ ਯਿਸੂ ਹੀ ਸੀ ਕਾਬਲ ਹੋਰ ਕੌਣ ਸੀ? ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਗਵਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦਾ ਵੇਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੁਝ ਫ਼ਾਇਦਾ ਮਿਲਣਾ ਸੀ। ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ⁴²ਲੂਕਾ ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਜੀ ਉੱਠਣ ਨੂੰ ਸਭ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕਾਇਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ (ਲੂਕਾ 24:41-43)। ਭਲਾ ਕੋਈ ਦਰਸ਼ਣ ਜਾਂ ਦੇਹ ਰਹਿਤ ਪਰਛਾਵਾਂ ਮੱਛੀ ਖਾ ਸਕਦਾ ਸੀ? ⁴³ਮੱਤੀ 28:18-20; ਮਰਕੁਸ 16:15, 16. ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ 'ਲੋਕਾਂ' ਦਾ ਅਰਥ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ 'ਸਭ ਲੋਕ' ਯਾਨੀ ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਹੈ। ⁴⁴ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਯਿਸੂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਿਆਂਈਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ (17:31)। ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:1; 1 ਪਤਰਸ 4:5. ⁴⁵ਪਤਰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਨਬੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹਨੇ ਪਿਛਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2; 3)। ਖੁਦਾ ਦਾ ਖ਼ੋਫ਼ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣਗੇ। ⁴⁶ਆਇਤ 43 ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ 'ਉਹਦੇ' ਉੱਤੇ ਹੈ ਯਾਨੀ ਇਹ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਜੋ ਅੱਜ ਮੁਰਤੀਪੂਜਕ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਠੀਕ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਸਾਡੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਛੇੜ ਛਾੜ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।' ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦ ਧਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਰਤੀਪੂਜਕ ਧਰਮ ਕਿੰਨੇ ਵੀ 'ਰੰਗਦਾਰ' ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਉਹ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦੁਆ ਸਕਦੇ। ਮੁਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ 'ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ' ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੈ'। ⁴⁷ਪਤਰਸ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਤਰਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਜ਼ੋਰ ਯਹੂਦੀ ਮਸੀਹੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਤਾਂ ਦਰਸ਼ਣ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਕਾਇਲ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਆਤਮਾ ਦੇ ਵਹਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਇਲ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਪਤਰਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਸਨ। ⁴⁸ਉਹ 'ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ' ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਪਤਰਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ? ⁴⁹'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, ਭਾਗ 1' ਵਿਚ 2:38 ਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ। ⁵⁰NASB ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਇੱਥੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚੀਆ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। 1:4, 5 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਮੌਕੇ ਜਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਦ ਉਹਨੇ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

⁵¹ਐਫ਼. ਐਫ਼. ਬਰੂਸ, ਦ ਬੁਕ ਆਫ਼ ਐਕਟਸ, ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਸੰਸਕਰਣ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1988), 217. ⁵²NCV ਵਿਚ 10:46 ਵਿਚ 'ਵੱਖਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ' ਹੈ। ⁵³ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਉਹੀ' isos ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ 'isosceles triangle' (ਦੋ ਬਰਾਬਰ ਭੁਜਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਤਿਕੋਣ) ਵਾਂਗ 'ਉਹੀ, ਬਰਾਬਰ' ਹੈ। ⁵⁴ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵਾਂਗ, ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਉਹਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਮਝ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ (2:11; 10:46)। ⁵⁵ਆਈ. ਹਾਵਰਡ ਮਾਰਸਲ, ਦ ਐਕਟਸ ਆਫ਼ ਦ ਅਪੋਸਟਲਸ, ਟਿੰਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟੀਜ਼ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1980), 197. ⁵⁶ਵਾਰੇਨ ਡਬਲਯੂ. ਵਿਯਰਸਬੋ, ਦ ਬਾਈਬਲ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਅੰਕ 1 (ਫ੍ਰੀਟਨ, ਇਲਿਨੋਇਸ: ਵਿਕਟਰ ਬੁਕਸ, 1989), 448. ⁵⁷ਕਈਆਂ ਨੇ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਆਤਮਾ ਦੇ ਆਉਣ ਨੂੰ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਪਾਪ ਦੇ 'ਭਸਮ ਹੋਣ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ 15:8, 9 ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉੱਥੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋਏ ਸਨ। ⁵⁸ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਯੂਹੰਨਾ

14:16, 17 ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: "ਜਗਤ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦਾ ਘਰਾਣਾ ਹੁਣ ਜਗਤ ਦੇ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਸਨ।" "ਜਗਤ" ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ 14 ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਸਖਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਰਸੂਲਾਂ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਦਾ ਦਿਲ ਸਖਤ ਸੀ। ਯੂਹੰਨਾ 14:17 ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਗਤ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ" ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁵⁹ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਵਾਕਾਂਸ਼ "ਜਿਵੇਂ ਹੋਇਆ ਸੀ" ਦਾ ਅਰਥ "ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਮੁਤਾਬਕ" ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁶⁰ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪਤਰਸ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੇ।

⁶¹ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦਾ ਘਰਾਣਾ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ (11:17), ਪਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 11:4, 15 ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਇਲ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਹੱਤਵਹੀਨ ਹੈ। ਪਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਆਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹਦਾ ਮਕਸਦ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਪਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਜੇ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਦੀ ਘਟਨਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਪਤਿਸਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਬਪਤਿਸਮਾ 10:43 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਇਆ, ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ।⁶² ਪਹਿਲਾਂ, ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ; ਫਿਰ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖੇ (8:18)। ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਾ ਦਾ "ਸਾਧਾਰਣ" ਦਾਨ (ਗੈਰ ਚਮਤਕਾਰੀ) ਮਿਲਿਆ ਸੀ (2:38) ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਤਕ ਸਿਰਫ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਬਪਤਿਸਮਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।⁶³ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਘਰਾਣੇ ਲਈ ਸੀ। ਪਰ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੇ ਯਹੂਦੀ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਡਿਨੋਮਿਨੇਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਫ਼ਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ (ਤੁਲਨਾ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:14, 15), ਰਸੂਲ ਆਪ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਝਕਦੇ ਸਨ।⁶⁴ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, ਭਾਗ 1 ਵਿਚ 2:41, 47 ਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ।⁶⁵ ਕਈਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10 ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ "ਨਵੇਂ ਅਸੂਲ" ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਆਇਤ 2:38 ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਤਾਂ "ਮਸੀਹੀਅਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਸੀ।" ਇਹ ਸੋਚ 10:34, 35 ਅਤੇ 15:9 ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਸੀਹੀਅਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ, ਸਭ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਇੱਕੋ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਈ! ⁶⁶ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਇਸ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਂਕੜੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਉਹ ਵਿਹਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ (10:33)।⁶⁷ ਵੈਸਟਰਨ ਟੈਕਸਟ ਵਿਚ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤਰਸ ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਕਤ ਰਿਹਾ।⁶⁸ ਕਾਸ਼ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10 ਅਧਿਆਇ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਸਵਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ ਹੋ ਗਏ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖਾਂਗੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਵੀ, ਵਡੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ, ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਥਾਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ (11:20)।⁶⁹ "ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, ਭਾਗ 1" ਵਿਚ ਮਨਬਦਲੀਆਂ ਦੇ ਚਾਰਟ ਦਾ ਇਕ ਮਕਸਦ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਜੋ ਮਨਬਦਲੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਬਾਰ ਬਾਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।⁷⁰ ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 10:9, 10)।